

UDRUGA POSAVSKIH HRVATA «GAREVAC 45»

Udruga za njegovanje uspomene na žrtve Burića štale u Garevcu 1945.
Cebini 27b, Buzin, 10010 Zagreb

PROGLAS UDRUGE povodom 8. obljetnice osnivanja

Prema članku 6 Statutu udruga UPH *Garevac45* osnovana je 2018.g. s ciljem očuvanja povijesnog i kulturnog identiteta mjesta Garevac, poticanja povratka iseljenog stanovništva i pomaganju MZ na osvješćivanju ekološke dimenzije održivog razvoja mjesta.

Isto tako, prema članku 9 Statuta, Udruga pomaže ŽU Garevac održavati spomen-kapelu *Burića štala* kao i grobišta poratnih žrtava Drugog svjetskog rata.

Iako Statutom nije predviđeno podizanje spomenika žrtvama Burića štale, Udruga je, uz njegovanje uspomene na žrtve Burića štale, **dodatno radila** na održavanju grobišta, kao i na **stvaranju preduvjeta za podizanje spomenika na stratištu Majdan**. Jer podizanje spomenika iz kategorije poratnih žrtava Drugog svjetskog rata, nije stvar jednog pojedinca, jedne udruge ili jednog sela, nego pitanje šire društvene zajednice, nacionalno i vjersko pitanje jednog naroda, predmet međunarodnog humanitarnog prava, a u ovom našem slučaju je i pitanje od važnosti za međudržavne odnose BiH i Hrvatske a što su Ministarstvo branitelja i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH i potvrdili svojim dopisom Udruzi od 28. svibnja 2026.g.

Sukladno tomu Udruga je dosada uradila sljedeće :

1. Izradila demografsku projekciju mjesnog i iseljenog Garevca ;
2. Pružala socijalnu i pravnu potporu potrebitim mještanima Garevca u inozemstvu;
3. Pomagala MZ Garevac i Župnom uredu Garevac u održavanju crkve i Burića štale;
4. Geodetski locirala masovnu grobnicu žrtava Burića štale u šumi Majdan u Garevcu;
5. Riješila imovinsko-pravne odnose na području i oko masovne grobnice Majdan;
6. Zaštitila prostor masovne grobnice od planiranog otkupa jednog inozemnog poljoprivrednog kombinata;
7. Iskrčila šumu, izgradila pristupni put grobištu, kao i pripadajuće parkiralište;
8. Pokrenula postupak stvaranja adm...-pravnih preduvjeta za izgradnju spomenika;
9. Ishodila suglasnost Mjesne zajednice i Župnog ureda Garevac za podizanje spomenika;
10. Prema dogovoru s kardinalom Puljićem iskazala namjeru darivanja spomeničkog zemljišta Župi Garevac, posredstvom župnika Ante Stjepanovića, 2022.godine;

11. Udruga je zajedno sa Župnim uredom, Udrugom veterana 105.HVO brigade Modriča i Vladom ŽP, povodom obilježavanja 79.obljetnice sjećanja na žrtve Burića štale, 26. svibnja 2024.g., organizirala radni ručak s predsjednikom i dužnosnicima HNS-a BiH, uz nazočnost hrvatskih predstavnika u Vladi RS-a, Osječko-baranjskog župana kao i predstavnika Ministarstva branitelja RH.
Na tom radnom ručku predsjednik HNS-a BiH Dragan Čović obećao je pokroviteljstvo HNS-a na izgradnji spomen-obilježja žrtvama Burića štale na stratištu i grobištu u šumi Majdan. Svi prisutni s oduševljenjem su prihvatili obećano pokroviteljstvo.
Tom prigodom predsjednik HNS-a je naglasio da je **vrlo važno da se vlasništvo zemljišta sa Udruge prenese na Crkvu** radi izbjegavanja zamršene pravne procedure obzirom da se grobište ne nalazi na području Federacije BiH. Uslijedila je razmjena prigodnih poklona i adresa za kontakt radi pripreme i potpisivanja MoU, memoranduma o iskazanom interesu i namjeri suradnje te sklapanju ugovora u vezi izgradnje spomenika.
12. Udruga je, slijedom navedenog, u tu svrhu, svrhu prijenosa vlasništva (zemljišta površine 4.643 m²), u Župnom uredu Garevac, 14.listopada iste godine, organizirala sastanak s predstavnicima Crkve.
Na sastanku su na strani Crkve sudjelovali Generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije, dr.mc.mons. Slađan Ćosić, Dekan Doborskog dekanata, preč. Ilija Orkić kao i garevački župnik don Ivan Tomić. Na strani Udruge sudjelovali su, član Udruge, arhitekt Stjepan Lončarić, dopredsjednik Jakov Stanušić i moja malenkost, predsjednik Udruge.
No, nažalost visoki crkveni predstavnici,, koji vode pastoralnu brigu o vjernicima, **nisu prihvatili** ponuđeni nekretninski dar Udruge (zemljište površine 4.643 m²) u zaselku Baje a na kojem se nalazi stratište i grobište , pa tako **preporuka predsjednika HNS-a, Čovića, nije se mogla ispuniti**.
Njihov odgovor je bio ukratko: “zašto baš sada, nije vrijeme”...”ima Burića štala”, itd.;
13. Udruga se u međuvremenu, pisanim putem, tri put, obraća na dogovorenu adresu, Odjelu HNS-a za Drugi svjetski rat i poraće. na e-mail adresu: grobljemira@gmail.com. Od voditelja Odjela, gospodina Pušića nismo dobili odgovor a neki članovi Udruge su to pripisali zaoštavanju političkih prilika u BiH u tom periodu.
14. Nastavno tomu, Udruga se 18. prosinca 2024.g. izravno, pisanim putem, obraća i predsjedniku HNS-a BiH te ga obavještava o dosada poduzetom kao i o neuspjelim kontaktima s voditeljem Odjela za Drugi svjetski rat i poraće HNS-a BiH. No, opet nema odgovora te je Udruga zaključuje da **niti Crkvi, niti HNS-u, u datim političkim okolnostima nije oportuno baviti se ovom teškom temom**.
15. U međuvremenu Udruga ne gubi vrijeme nego sudjeluje u produkciji dokumentarnog filma **VRIJEME STRADANJA**, producenta Alka-film, i redatelja Joze Patljaka, te u organizaciji premijere istog kako u Zagrebu, tako i u Garevcu;
16. Istovremeno Udruga dovršava i višegodišnji projekt te izdaje **GAREVAČKI ŽRTVOSLOV**, dosada najtočniji popis kako žrtava Burića štale tako i ostalih žrtava Drugog svjetskog rata Garevca i drugih sela s desne strane rijeke Bosne ;
17. Udruga isto tako 2024/25 angažira dvije vrtlarske tvrtke na postavljanju drvoreda lipa duž pristupnog puta do stratišta u šumi Majdan;
18. Udruga 2025.g. financijski pomaže producentu Jozi Patljaku i MZ Garevac u opremanju kazališne i kino dvorane u Domu kulture u Garevcu. Inače, producent Patljak dao je najveći doprinos u opremanju dvorane na ovako visokom nivou.

19. Udruga 31.listopada 2025.g. podnosi **Prijedlog** za podizanje spomenika općinskoj Komisiji za spomenike općine Modriča, obzirom da su i Crkva i HNS "povukli ručnu" ;
20. Nakon odgovora Komisije na Prijedlog 28.11.2025.g., Udruga angažira stručni tim u izradi PRAVNOG OKVIRA za izdavanje suglasnosti vlasti RS-a;
21. Udruga 2025/26 kao koproducent filma, zajedno s Vladom ŽP, sudjeluje u produkciji regionalno uspješnog igrano-dokumentarnog filma **PROVA, KORA i POKORA**;
22. Predsjednik Udruge 2025/26 zajedno sa drugim dionicima osniva zakladu **S ONU STRANU ZIDA** ;
23. Predsjednik i dopredsjednik Udruge 2026.g. pomaže Zakladi u prikupljanju donacija za uređenje Doma i perivoja ispred Doma;
24. Predsjednik i dopredsjednik Udruge 2026.g. animiraju donatore i pomažu dopredsjednici Zaklade Slavici M.L. u **prikupljanju donacija** za spomenik **MAJCI** ;
25. Udruga, kao i svake godine, 26.svibnja polaže vijenac i pali svijeće na grobištu Majdan, a 31.svibnja 2026.g., u sklopu obilježavanja DANI SJEĆANJA, sudjeluje u molitvi za pokoj duša žrtava koju su predvodili don Ivan i kanonik preč. Marko Zubak;
26. Istovremeno, članovi UO Udruge sudjeluju kao članovi Organizacijskog odbora za pripremu i OTKRIVANJE spomenika MAJCI ;
27. 24.travnja 2026.g. Udruga dostavlja Komisiji za spomenike općine Modriča uređeni i dopunjeni Prijedlog za dostojno obilježavanje masovne grobnice na lokaciji šuma Majdan na koji još čekamo odgovor.
28. Isti uređeni Prijedlog s prilogima, 15. svibnja 2026.g., Udruga dostavlja i na e-mail adresu načelnika općine Modriča i čeka odgovor ;
29. U međuvremenu Udruga se, 4.svibnja o.g., obraća **Ministarstvu branitelja RH**, Upravi za zatočene i nestale, sa zahtjevom za uređenje i obilježavanje grobišta žrtava Burića štale u Garevcu uz priloženi PRAVNI OKVIR i potrebne dokumente;
30. Ministarstvo Branitelja RH, odmah 28. svibnja 2026.g., upoznaje **Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH** sa zahtjevom Udruge posavskih Hrvata "Garevac45" te moli Ministarstvo za diplomatsko posredovanje i uspostavu kontakta sa stručnim tijelom nadležnim za ovo područje u Bosni i Hercegovini.

Na ovaj način Udruga je zaokružila proces njegovanja uspomena na potomke da bi se ova tužna posavska zavičajna priča prenijela kroz generacije. Udruga je mukotrpnim radom svih ovih godina stvorila sve preduvjete za izdavanje suglasnosti za gradnju spomenika, a da li će se spomenik postaviti, sada je to pitanje međudrževnih dogovora dviju država a ne ove Udruge. Da li je ovo do sada učinjeno, za jednu manju udругu kao što je naša, uph *Garevac45*, previše ili premalo neka procijene čitatelji ovog proglasa. Zlonamjernih komentara i lažnih dušebrižnika je bilo i bit će, i na njih se ne treba osvrnati. Hvala.

Za UPH Garevac45

Pero Bajić, predsjednik

U Zagrebu, 14. lipnja 2026.godine